

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
факультет математики, фізики, комп'ютерних наук і технологій
кафедра технологічної освіти, економіки і безпеки життєдіяльності**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
_____ проф. Лазаренко Н.І.
« ____ » _____ 2020 р.

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
додаткового вступного випробування з основ композиції для вступників на
основі ОКР молодшого спеціаліста для здобуття ОС бакалавра
галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю
023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування з основ композиції розрахована на осіб з ОКР молодшого спеціаліста (випускники професійно-технічних та художніх училищ, коледжів і училищ культури та мистецтв) і передбачає визначення сформованості теоретичних знань та практично зорієнтованих умінь, творчих здібностей у галузі образотворчого та декоративного мистецтва.

Метою вступного випробування є виявлення рівня теоретичних знань з основ композиції образотворчих видів мистецтв. Завданням вступного випробування з основ композиції є перевірка у абітурієнтів рівня мистецької підготовки та творчих здібностей; знань основних законів композиції та виражальних засобів створення композиції; прийомів побудови композиції з образотворчих видів мистецтв.

Програма вступного випробування передбачає співбесіду, що включає в себе перевірку знань, володіння професійним понятійним апаратом й професійними компетенціями (подається перелік теоретичних питань).

Результати вступного випробування для вступників, які вступають на основі ОКР молодшого спеціаліста, оцінюються за 200-бальною шкалою.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Загальні питання з основ композиції

1. Що таке художній образ?
2. Дати означення слово «композиція».
3. В яких сферах людської діяльності вивчається поняття «композиція»?
4. Дати визначення творчості.
5. Охарактеризувати основні види образотворчого мистецтва.
6. Охарактеризувати засоби художньої виразності живопису.
7. Дати визначення «графіці».
8. Які техніки рисунку ви знаєте?
9. Охарактеризувати композиційні закони виробів декоративно-прикладного мистецтва.
10. Які Вам відомі жанри композиції живопису?
11. Що таке жанр в творах образотворчого мистецтва?
12. Охарактеризуйте поняття художнього стилю.
13. Дайте визначення поняття «сюжетна композиція».
14. Які Ви знаєте художні напрямки?
15. Що характеризує втілене мовою мистецтва відображення історичного життя суспільства, естетичних поглядів різних суспільних груп певної епохи або творчого напрямку?

16. Назвіть види композиції творів образотворчого мистецтва.
17. Охарактеризуйте основні пропорції, як один із найважливіших засобів гармонізації композиції.
18. Назвіть способи зображення формальної композиції.
19. Перелічіть головні закони композиції творів мистецтва.
20. Назвіть композиційні засоби виразності творів декоративно-прикладного мистецтва.
21. Що таке асиметрія? Наведіть приклади.
22. Що означає поняття «статика» в композиції творів мистецтва?
23. Хто ввів термін «Золотий перетин»?
24. Перелічіть основні кольори.
25. Охарактеризуйте поняття «ритму» в композиції творів мистецтва.
26. Дайте визначення ахроматичним кольорам.
27. Перерахуйте основні види симетрії творів декоративно-прикладного мистецтва.
28. Охарактеризуйте типи формальної композиції.
29. Назвіть тип орнаментальної композиції, в якій поєднується геометричний і рослинний орнамент.
30. Охарактеризуйте поняття комбінаторики.
31. Дайте визначення композиціям, побудованим за певним типом кольорових поєднань.
32. Назвіть типи полярних та багатоколірних композицій.
33. Розкрийте суть емоційних асоціацій колористичної композиції творів мистецтва.
34. Перелічіть різні техніки в формуванні асоціативного мислення композиції.
35. Ким були закладені основи сучасної науки про колір.
36. Яка кольорова гармонія будується на різних співвідношеннях одного кольору?
37. Розкрийте психологічний вплив кольору на свідомість людини.
38. Охарактеризуйте поняття стилізації в композиції творів мистецтва.
39. Дайте визначення понять «імітація» та «стилізація».
40. Що таке еклектика?
41. Охарактеризуйте тектоніку, як важливий елемент архітектурної композиції.
42. Що відноситься до засобів композиційного формотворення виробів декоративно-прикладного мистецтва?
43. Охарактеризуйте значення текстури та фактури творів мистецтва.
44. Поняття статичності та динаміки в композиції творів мистецтва.
45. Дайте визначення й охарактеризуйте декоративну композицію в суворо обмеженій площині (прикріплюється до стіни архітектурного інтер'єру).
46. Що таке акцент в композиції інтер'єру.

47. Дайте визначення поняттям «насиченість», «світлість», «контраст» в композиції творів мистецтва.
48. Назвіть композиційні особливості створення цілісного інтер'єру в дизайні середовища.
49. Назвіть основні якості композиційної організації форми
50. Дайте визначення композиційному центру. Наведіть приклади.
51. Якими художніми засобами можна виділити композиційний центр?
52. Перелічіть якості хаотичної композиції.
53. Назвіть види орнаментів в композиції творів декоративно-прикладного мистецтва.
54. Назвіть стилі на напрямки сучасного образотворчого мистецтва.
55. Охарактеризуйте колір, як головний засіб художньої виразності в композиції костюма.
56. Охарактеризуйте композицію в системі художньої підготовки. Поняття композиції в художній діяльності.
57. Гармонійна система колірного кола В.М. Шугаєва і можливості його практичного використання.
58. Види та типи композиції. Моноцентрична композиція. Поліцентрична композиція. Статична і динамічна. Симетрична і асиметрична композиції.
59. Колір в формуванні образу інтер'єру, різного за функціональним значенням і емоційним рішенням.
60. Формальні засоби композиції. Пропорції та формат. Композиційний масштаб. Контраст. Нюанс. Феномен кольору.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
167 – 200 балів (відмінно)	Виставляється абітурієнтам, які сформулювали свідомі, правильні, повні відповіді на всі поставлені запитання, точно формує означення й правила з основ композиції. Під час формулювання відповіді абітурієнт застосовує творчий підхід, самостійне залучення знань, отриманих з додаткової літератури. Вступнику притаманні точність у викладенні матеріалу, висока культура мовлення, вільне користування термінологією, вміння застосувати знання на практиці. Абітурієнт має глибокі знання з основ композиції, має загальний високий рівень грамотності, високу ерудицію.
134 – 166 балів	Абітурієнт демонструє необхідний рівень знань з основ композиції, вміє грамотно його викласти, не допускає

(добре)	істотних помилок у формулюванні відповідей на запитання, вільно оперує матеріалом з основ композиції, знає наукову й довідкову літературу з основ композиції. Проте знання абітурієнтів мають характер обмеженості, не виявляється рівень творчого володіння матеріалом, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей. Вступник глибоко й свідомо розуміє матеріал, але нечітко формулює правила, допускає недоліки, які може самостійно виправити. Культура мови висока.
100 – 133 балів (задовільно)	Абітурієнт демонструє низький рівень якості знань з основ композиції, дає неповні відповіді на всі поставлені запитання. Вступник виявляє знання правил побудови композиції твору, демонструє певну самостійність у викладенні матеріалу, проте робить це поверхнево із застосуванням певних штампів у відповідях, висновки сформульовані вузько. Має обмежені знання фактичного матеріалу, допускає суттєві неточності в формулюваннях, допускає помилки у відповідях, неправильно формулює те чи інше положення, після вказівок і зауважень викладача частину помилок і недоліків не може самостійно виправити. Культура письмового та усного мовлення, точність викладення мають певні вади, хоча і є мінімально достатніми.
менше 100 балів (недостатньо)	Абітурієнт зовсім не розуміє задач екзаменаційного завдання, не володіє матеріалом з основ композиції, допускає істотні помилки у формулюванні відповідей на запитання або формально відповідає на окремі запитання, на деякі запитання не дає відповіді, йому важко відповісти на додаткові запитання.

Список рекомендованої літератури :

1. Є.А. Антонович, М.А. Щерба, В.А. Шпильчак [та ін]. Збірник практикумів з художньо-графічних дисциплін / навч. посіб. Ч.1.: – Івано-Франківськ : Прикарпатський університет, 1995. 152 с.
2. Визер В. Система цвета в живописи. ЗАО Издательский дом Питер, 2004. 192с.
3. Волкотруб И.Т. Основы художественного конструирования: учебник. Київ : Вища шк, 1988. 191 с.
4. Власов В.Г. Иллюстрированный художественный словарь. СПб. : Икар, 1993. 218 с.

5. Григорян Е.А. Основы композиции в прикладной графике: учебно-методическое пособие. Ереван: Республиканский учебно-методический кабинет, 1986. 36 с.
6. Грашин А.А. Методология дизайн-проектирования элементов предметной среды. Дизайн унифицированных объектов: Учеб., пособие. Москва : Архитектура-С, 2004. 232 с
7. Голубева О.Л. Основы композиции. М. : Изобраз. искусство, 2001. 120 с.
8. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
9. Довідник абітурієнта / уклад. : В.П. Бабак, М.С. Кулик, І.О. Ластівка та ін. Київ: НАУ, 2007. 260 с.
10. Зайцев А. Наука о цвете и живопись. М.: Искусство, 1986. 158с.
11. Калініченко О.В. Практикум з композиції. Ч.1.: посіб. Київ : НАУ, 2006. 104 с.
12. Калініченко О.В. Програма навчальної дисципліни «Композиція» для підготовчих курсів вищих навчальних закладів. Київ : НАУ, 2007. 32 с.
13. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основы образотворчої грамоти: навч. посіб. Київ: Вища шк., 2002. 190 с.
14. Кандинский В. Точка и линия на плоскости. СПб. : Азбука, 2001. 209 с.
15. Костенко Т.В. Основы композиції та тримірного формоутворення: навч.-метод. посіб. Х.: ХДАДМ, 2003. 256 с.
16. Кулебакин Г.И. Рисунок и основы композиции : Учебник для СПТУ. Москва : Высш. шк., 1988. 128 с.
17. Куленко М.Я. Основы графічного дизайну: підручник. Київ : Кондор, 2007. 492 с.
18. Костенко Т.В. Основы композиції та тримірного формоутворення: навчально- методичний посібник. Харків: Арт-Родник, 2006. 120 с.
19. Максименко О.А. Дизайн и дети: учеб.-метод. пособ. Николаев: Евро-пресс, 2000. 160 с.
20. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основы композиції: навч. посіб. Київ : Каравела, 2004. 304 с.
21. Миронова Л.Н. Цветоведение. Минск : Высшая школа, 1984. 286 с.
22. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма: навч. посіб. Київ : Арістей, 2005. 224 с.
23. Основы архитектурной композиции и проектирования. / под общ. ред. А.А. Тица. Київ : Вища шк., 1976. 256 с.
24. Панксенов Г.И. Живопись, цвет, изображение: учебное пособие. Москва : Академия, 2007. 144 с.
25. Стасюк Н.Г., Киселева Т.Ю., Орлова И.Г. Основы архитектурной композиции. Учебное пособие. Москва : Архитектура-С, 2004. 96 с.
26. Устин В.Б. Композиция в дизайне. Методические основы композиционно-художественного формообразования в дизайнерском творчестве: учебное пособие. Москва : Астрель, 2006. 239 с.

27. Учебник дизайна. Композиция, методика, практика. Москва : АСТ: Астрель, 2009. 254, [2] с.: ил.
28. Чернышев О.В. Формальная композиция. Минск: Харвест, 1999. 308 с.
29. Шаповал Н.Г. Прикладна теорія архітектурної композиції: Навч. посібник. Київ : КНУБА. 2000. 372 с.
30. Шорохов Е.В. Композиция. Москва : Просвещение, 1986. 228 с.
31. Яблонский В.А. Преподавание предметов «Рисунок» и «Основы композиции»: Москва : Высш. шк., 1989. 78 с.
32. Яремків М.М. Композиція: творчі основи зображення: навч. посіб. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 112 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>